

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

В подкрепа на бизнеса

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център
към Търговско-промишлена палата - Враца

Брой 11, 2014 год.

Есенна икономическа прогноза 2014: Бавно възстановяване с много ниска инфлация

Според есенната прогноза на Европейската комисия икономическият растеж до края на годината както в ЕС, така и в еврозоната, ще бъде слаб. Като цяло за 2014 г. се очаква растежът на реалния БВП да достигне 1,3% в ЕС и 0,8% в еврозоната. Според прогнозата растежът ще се увеличи бавно през 2015 г. — съответно до 1,5% и 1,1%, на фона на нарастващото външно и вътрешно търсене. Очаква се през 2016 г. икономическата активност да се ускори до съответно 2,0% и 1,7% благодарение на укрепването на финансовия сектор (вследствие на цялостната оценка, извършена от Европейската централна банка, и на продължаващия напредък в изграждането на банковия съюз), както и на ефекта от неотдашните структурни реформи.

Юрки Катайнен, заместник-председател на Европейската комисия, отговарящ за работните места, растежа, инвестициите и конкурентоспособността, заяви: „Икономическото положение и състоянието на заетостта не се подобряват достатъчно бързо. Европейската комисия е решена да използва всички налични инструменти и ресурси, за да се повишат заетостта и растежът в Европа. Ние ще представим план за инвестиции в размер на 300 млрд. евро, за да дадем тласък на икономическото възстановяване и да го поддържаме. Ускоряването на инвестициите е от изключително значение за икономическото възстановяване“.

Пиер Московиси, комисар по икономическите и финансовите въпроси, данъчното облагане и митническият съюз, каза: „Няма единствен, лесен отговор на предизвикателствата, пред които е изправена европейската икономика. Трябва да работим в три направления — надеждни фискални политики, амбициозни структурни реформи и така необходимите инвестиции, както публични, така и частни. Всички ние — в Брюксел, в националните столици и в регионите — трябва да поемем своята отговорност, за да създадем по-висок растеж и да увеличим реално заетостта“.

Възстановяването на икономиката, което започна през второто тримесечие на 2013 г., остава нестабилно, а икономическата динамика в много държави членки все още е слаба. Доверието е по-ниско, отколкото през пролетта, което отразява нарастващите геополитически рискове и по-неблагоприятните перспективи пред световната икономика. Въпреки благоприятните финансови условия икономическото възстановяване през 2015 г. ще бъде бавно. Това отразява постепенното отшумяване на последиците от кризата — все още високите равнища на безработица и дългове и слабо използване на капацитета. [Цялостната оценка](#), извършена неотдавна от Европейската централна банка, допринесе за намаляване на несигурността относно стабилността на банковия сектор, а подобряването на условията на финансиране би трябвало да допринесе за съживяването на икономическата активност. Очаква се през 2016 г. повишаването на вътрешното и външното търсене и продължаването на много гъвкавата парична политика, свързана с ниски разходи за финансиране, да доведе до още по-голямо засилване на икономическата активност.

Според прогнозата значителните разлики между страните от ЕС по отношение на темповете на растеж ще се запазят и през 2014 г. — от -2,8% (Кипър) до 4,6% (Ирландия). Очаква се през следващите две години тези различия да намаляят. Според прогнозите за 2015 г. и 2016 г. всички страни от ЕС ще отбележат положителен растеж. Тогава би трябвало да се усети по-силно и забавеният ефект от вече осъществените структурни реформи.

Слабо възстановяване на икономическия растеж

Възстановяването на ЕС изглежда слабо в сравнение с това на други развити икономики и в сравнение с исторически примери за възстановяване след финансова криза, макар че тези възстановявания обикновено също са били бавни и нестабилни. —>

През прогнозния период много гъвкавата парична политика, напредъкът по отношение на намаляването на частния дълг и в общи линии неутралната фискална позиция би трябвало във все по-голяма степен да повлияят положително върху вътрешното търсене. Според прогнозата частните инвестиции постепенно ще се възстановят — подобряващите се перспективи пред търсенето и ефектите от догонването ще оказват благоприятно въздействие върху тях, въпреки че в началото те ще бъдат възпрепятствани от наличието на голям неоползотворен капацитет. Очаква се през 2015 и 2016 г. частното потребление да нарасне умерено, подкрепено от ниските цени на суровините и нарастването на разполагаемия доход в резултат на постепенното подобряване на състоянието на пазара на труда. Приносът на публичното потребление за растежа ще е незначителен. На фона на умереното нарастване на световната търговия, нетният износ вероятно също ще допринесе твърде малко за растежа на БВП през следващите години.

Бавно подобряване на условията на пазара на труда

Броят на новите работни места се е увеличил умерено, а безработицата е намаляла леко спрямо предишните високи равнища. Тъй като се очаква икономическият растеж постепенно да набира сила, по-значителни подобрения на пазара на труда най-вероятно ще настъпят към края на прогнозния период. Очаква се равнището на безработица да спадне до 9,5% в ЕС и до 10,8% в еврозоната през 2016 г.

През 2014 г. продължава тенденцията към намаляване на инфлацията в страните от ЕС в резултат на по-ниските цени на суровините и значителния икономически застой. Очаква се през 2014 г. инфлацията да остане много ниска. С постепенното увеличаване на икономическата активност и на заплатите, както и вследствие на неотдавнашното обезценяване на еврото, инфлацията би трябвало да нарасне. Според прогнозата инфлацията в ЕС през 2014 г. ще е 0,6%, през 2015 г. — 1,0%, а през 2016 г. — 1,6%. През тази година се очаква инфлацията според хармонизирания индекс на потребителските цени в еврозоната да е 0,5%, а през 2015 и 2016 г. — съответно 0,8% и 1,5%.

Дефицитът на сектор „Държавно управление“ продължава да намалява. И в ЕС, и в еврозоната се очаква, макар и по-бавно в сравнение с 2013 г., съотношението бюджетен дефицит/БВП да намалее още — съответно с 3,0% и 2,6%. Според прогнозата бюджетните дефицити ще продължат да спадат през следващите две години, като този процес ще бъде подпомогнат от засилващата се икономическа активност. Очаква се фискалната позиция през 2014 и 2015 г. да бъде почти неутрална. Съотношението дълг/БВП в ЕС и в еврозоната ще достигне своя връх през следващата година — съответно 88,3% и 94,8% (съгласно определението по Европейската система от сметки 2010).

Рисковете за перспективите остават по-скоро низходящи

Низходящите рискове за перспективите за растеж все още преобладават на фона на геополитическото напрежение, нестабилността на финансовите пазари и риска от непълно прилагане на структурните реформи. Рисковете по отношение на прогнозираната инфлация остават балансираны.

За повече информация:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2014_autumn_forecast_en.htm

Европейският социален фонд ще осигури над 1 милиард евро за работни места и социално приобщаване в България

Европейската комисия прие оперативната програма „Развитие на човешките ресурси“ за България относно прилагането на Европейския социален фонд (ЕСФ) в периода 2014—2020 г.

В тази програма се определят приоритетите и целите, за които ще бъдат похарчени 1092 милиона EUR (от които 939 милиона от бюджета на ЕС, включително 55 милиона EUR по инициативата за младежка заетост), което ще допринесе за създаването на работни места и засилването на социалното сближаване в България.

Програмата има две общи цели: увеличаване на заетостта и намаляване на социалното изключване и равнището на бедността. - -

Инвестициите ще се съсредоточат в следните приоритетни области:

- Увеличаването на заетостта ще бъде постигнато чрез проекти (около 550 милиона EUR), насочени към подобряване на достъпа до работни места и подпомагане трайно безработните и младите хора, особено онези от тях, които са под 29 г. и не работят, не учат и не посещават курсове за обучение. Ключова роля ще играе подобряването на работата на обществените служби за безработни, като ще бъдат създадени повече такива служби. Ще се насърчават самостоятелната заетост и способността за бърза адаптация към промени. Освен това, на всички категории и възрастови групи безработни ще бъдат предложени възможности за обучение през целия живот. Така работещите и търсещите работа ще получат помощ за придобиването на нови умения и квалификации, за да подобрят своята професионална перспектива.

- Около 286 милиона EUR са предвидени за мерки за социално приобщаване. Те ще бъдат насочени към по-младите и по-възрастните членове на обществото, хората с увреждания и малцинствата, като например ромската общност. Ще се насърчават социалното предприемачество и достъпът до професионално обучение, както и подобряването на достъпа до здравно обслужване и социални грижи.

- По оперативната програма ще се финансират също и подобрения на обществените услуги в областта на заетостта, социалните въпроси и здравното обслужване. Финансирането на международен обмен на добри практики ще допринесе за постигането на тези цели.

През периода на финансиране се очаква чрез програмата да бъде подобрена квалификацията на около 100 000 лица, да се даде работа на 28 000 търсещи работа и да се помогне на над 17 000 млади хора чрез мерки в областта на заетостта и обучението. От възможностите за обучение през целия живот ще се възползват около 160 000 души, а няколко хиляди деца, включително деца с увреждания, ще получат по-добър достъп до здравно обслужване.

ЕСФ играе основна роля за подпомагане на инвестициите на държавите членки в човешки капитал и по този начин за укрепване на конкурентоспособността на европейската икономика в периода на излизане от кризата. Всяка година ЕСФ оказва подкрепа на повече от 15 милиона души, като им помага да подобрят своите умения, улеснява интеграцията им на трудовия пазар, противопоставя се на социалното изключване и бедността и увеличава ефективността на публичните администрации.

За повече информация: [Уебсайт на ЕСФ](#)

European Union
European Regional Development Fund

PLUSTEX
Policy Learning to Unlock
Skills in the TEXTile Sector

Проект PLUSTEX приближава към своя финал

През последния период от реализацията на проект PLUSTEX, основните задачи на екипа на Агенцията за регионално и икономическо развитие-Враца, като български партньор, са да популяризира успехите на проекта за тригодишния период на изпълнение, както и да търси по-близък контакт с всички заинтересовани страни за успешен трансфер на добрата практика INNOTEX.

На 14 октомври 2014г. се състоя заседание на Регионалния съвет за развитие на Северозападен район в град Ловеч. На това заседание на вниманието на членовете на Съвета бяха представени постигнатите резултати от проект PLUSTEX и по-специално се внесе писмо с приложен План за трансфер на Добра практика INNOTEX. Поради спецификата на регионалното развитие в България и липсата на административно управление и финансиране на проекти на регионално ниво, процесът на трансфер на добри практики от европейски региони е необходимо да се подкрепи от Регионалния съвет за развитие чрез включване в Регионалния план за развитие 2014-2020. При спазени приоритетите на стратегията за развитие, както на област Враца, така и на Северозападен район и след внимателен анализ на нуждите, възможностите и стратегиите за развитие и съответствието с представените за трансфер добри практики по проекта, с междинната оценка, направена от Бизнес мрежа Панония, Унгария, бе избрана Добра практика INNOTEX. В отговор на внесеното писмо, на 12.12.2014, Планът за трансфер на Добрата практика е включен в дневния ред на заседанието на Регионалния съвет за развитие на Северозападен район на България и се очаква гласуване на членовете за включването на проекта в стратегията на региона и подпомагане от заинтересованите страни при реализиране на Център за бизнес инкубиране на иновативни фирми в текстила на територията на регион Северозападен.

На проведеното събитие за популяризиране на резултатите на програма ИНТЕРРЕГ 4С на 7 ноември 2014г. в хотел Бест Уестърн Сити, София, на участниците бяха представени финалното издание по проект PLUSTEX на английски език и материали от финалната конференция в Лил. В обсъждане на възможни нови проекти, капитализиране на резултати и търсене на партньорства за продължаване на работата по стимулиране на предприемачеството и иновативни бизнес модели, повишаване на конкурентоспособността на МСП и внедряване на зелени технологии, участие на представител на АРИП-Враца допринесе за популяризиране на Плана за трансфер на Добра практика INNOTEX.

Екипът на проекта остава на разположение за обсъждане на възможности за нови проекти по програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

Инж. Несрин Донева - координатор на проекта за АРИП-Враца

Инж. Мая Милова - експерт Добри практики за проекта

За повече информация: <http://www.plustex.eu/>

Годишен обзор на растежа на ЕС за 2015 г.: Нов импулс за създаването на работни места, растежа и инвестициите

Публикуваният от Европейската комисия годишен обзор на растежа (ГОР) за 2015 г. е съсредоточен върху решителния курс на Европа в посока обратно към трайното създаване на работни места и устойчивия икономически растеж. Въстъпването в длъжност на новата Комисия, която има амбициозна програма за работни места, растеж, справедливост и демократична промяна, е подходящият момент за генериране на нов импулс. Европа обръща нова страница като предлага амбициозен инвестиционен план за мобилизиране на поне 315 млрд. евро допълнителни публични и частни инвестиции през следващите три години ([уебсайт на Плана за инвестиции](#)). Това е част от цялостния подход на Европейската комисия за подпомагане на създаването на работни места и за възстановяване на икономическия растеж в Европа. В рамките на този подход, в своя годишен обзор на растежа за 2015 г. Комисията препоръчва да бъде провеждана икономическа и социална политика, която се гради на три основни стълба: 1) стимулиране на инвестициите, 2) подновен ангажимент за структурни реформи и 3) прилагане на фискална отговорност.

Заместник-председателят на Комисията Валдис Домбровскис, който отговаря за еврото и социалния диалог, заяви: „Европейският съюз е изправен пред риска от продължителен слаб икономически растеж, който ще утежни вече тежките социални проблеми в някои части на Съюза. Ето защо днес ние предлагаме стратегически микс за

политиката, основан на инвестиции, структурни реформи и фискална отговорност. Призоваваме за предприемане на спешни мерки, в чието изпълнение да участват правителствата, парламентите и социалните партньори на равнище ЕС и във всяка държава членка. Чрез съвместни действия сега, можем да направим необходимото условията за стабилен и устойчив растеж в бъдеще да бъдат изпълнени и гражданите ни да имат повече възможности за заетост.“

Мариан Тейсен, европейски комисар, отговарящ за заетостта, социалните въпроси, уменията и трудовата мобилност, заяви: „Създаването на работни места и социалните политики са в основата на нашата програма и заемат видно място в годишния обзор на растежа. Всички ние трябва да поемем отговорност за това. Държавите членки, които смело проведоха реформи на пазарите си на труда, доказаха, че реформите дават резултат. Това трябва да вдъхнови останалите държави членки да последват техния пример. Благодарение на представения от Комисията план за инвестиции на стойност 315 млрд. евро резултатите могат да бъдат още по-добри.“

ГОР поставя началото на годишния цикъл на икономическото управление, определя общите икономически приоритети за ЕС и предоставя на държавите членки насоки във връзка с политиката за следващата година. Въпреки усилията, положени на национално и европейско равнище, възстановяването на европейската икономика продължава да е слабо и нестабилно. Това на свой ред затруднява постигането на напредък по отношение на намаляването на високата безработица и на бедността. Доверието и икономическият растеж на целия ЕС могат да бъдат възстановени само ако работим заедно: за тази цел е необходим твърд ангажимент от страна на държавите членки да действат по различен начин на национално равнище. Поради големите разлики между икономическите условия в различните държави членки, правилният подход неизбежно ще се различава за всяка държава. За да даде обща насока и направлява възприетите подходи на национално равнище, Комисията препоръчва **три основни стълба** за икономическата и социалната политика на ЕС за 2015 г.:

1. Стимул за инвестициите

От настъпването на световната икономическа и финансова криза инвестициите в ЕС намаляха. За да се промени тази неблагоприятна тенденция и за да поеме Европа решителен курс в посока обратно към икономическото възстановяване, са необходими съвместни и координирани усилия на европейско равнище. Инвестиции са необходими за осъвременяване на социалните системи, за финансиране на образованието, научните изследвания и иновациите; за да бъде направена енергетиката по-екологична и по-ефективна; за модернизиране на транспортната инфраструктура и за въвеждане на широкообхватни и по-бързи широколентови връзки.

Европейската комисия е готова да направи необходимото от своя страна: само преди два дни тя оповести **план за инвестиции на стойност 315 млрд. евро** за следващите три години (вж. [IP/14/2128](#)). Тази „инвестиционна офанзива“ се основава на **три направления**, които се подсилват взаимно: 1) мобилизиране на финансиране за инвестиции, без да се създава нов дълг, 2) подпомагане на проекти и инвестиции в ключови области като инфраструктурата, образованието, научните изследвания и иновациите и 3) премахване на специфичните за секторите и други финансови и нефинансови пречки пред инвестициите. Европейската комисия призовава Европейския парламент и държавите членки да подкрепят инвестиционния план и да предприемат необходимите мерки бързо, за да се постигне решително въздействие върху европейската икономика.

2. Подновен ангажимент за структурни реформи

Тъй като акцентът се измества от справянето с извънредни ситуации, произтичащи от кризата, към изграждането на солидни основи за работни места и растеж, е необходим подновен ангажимент за структурните реформи. —————>

На **равнище ЕС** задълбочаването на единния пазар е структурна реформа в пълния смисъл на думата, като тази реформа помага на икономиките ни да се модернизират и да направят Европа по-конкурентоспособна и привлекателна за инвеститорите. Един от приоритетите е премахването на оставащите регулаторни и нерегулаторни пречки в различните сектори, като например енергетиката, телекомуникациите, транспорта и единния пазар на стоки и услуги.

На **равнище държави членки** Комисията препоръчва усилията да се съсредоточат върху редица ключови реформи: подобряване на динамиката на пазарите на труда и борба с високата безработица; гарантиране на ефективността и адекватността на пенсионните системи и на системите за социална закрила; създаване на по-гъвкави продуктови пазари и пазари на услуги; подобряване на условията за бизнес инвестиции и качеството на инвестициите в научните изследвания и иновациите; и повишаване на ефективността на публичните администрации в цяла Европа.

3. Прилагане на фискална отговорност

Постигнатият напредък в областта на фискалната консолидация е значителен: средните бюджетни дефицити в ЕС намаляха само за три години от 4,5 % от БВП за 2011 г. на около 3,0 % от БВП за 2014 г. Намаляването на броя на държавите, обект на процедура при прекомерен дефицит — от 24 през 2011 г. на 11 през 2014 г. — отразява тези фискални подобрения, които изиграха решаваща роля за възвръщането на доверието в стабилността на публичните ни финанси и за стабилизирането на финансовото положение. Осигуряването на дългосрочен контрол на дефицита и намаляването на голямата задължнялост продължават да бъдат ключови градивни елементи за постигането на устойчив растеж. Нужни са ни **отговорни и благоприятстващи растежа фискални политики** в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, като се взема под внимание конкретната ситуация във всяка държава. Държавите с по-големи възможности за предприемане на фискални мерки имат по-голяма възможност да стимулират вътрешното търсене и инвестициите. Данъчните системи трябва да станат по-справедливи и по-ефикасни и трябва да се води решителна борба с данъчните измами и укриването на данъци.

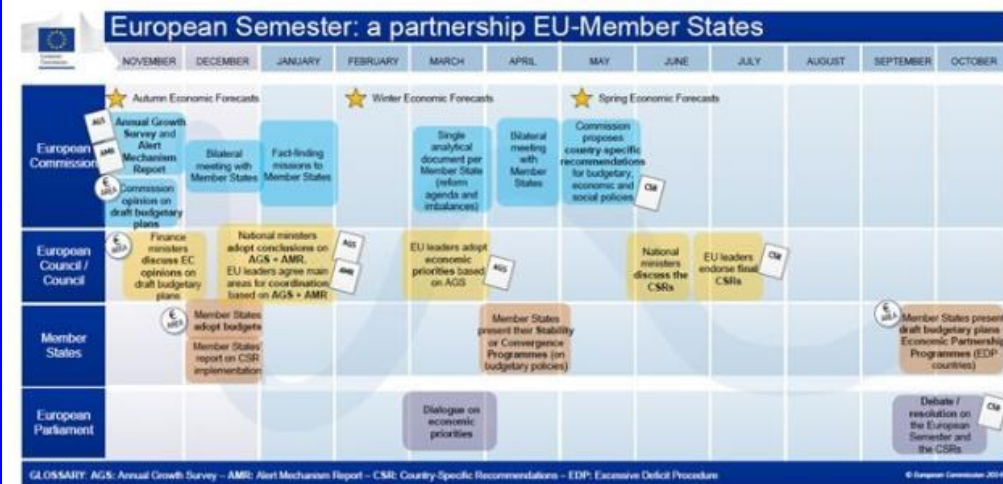
Рационализиране на европейското икономическо управление

Освен това Европейската комисия предлага **европейският семестър да се рационализира и подсили**, като му придаде по-силен акцент и по-силна политическа роля, въз основа на трите стълба на годишния обзор на растежа. Един по-целенасочен европейски семестър следва да укрепи социалната пазарна икономика и да подобри координирането на икономическата политика на равнището на ЕС чрез повече отчетност и ангажираност от страна на всички участници, включително социалните партньори. Освен това новият цикъл на икономическата политика ще опрости резултатите на Комисията, ще намали изискванията за докладване за държавите членки и едновременно с това ще направи процеса по-открит и многостранен (вж. приложение 1 и [MEMO/14/2180](#)).

Доклад за Механизма за предупреждение

Годишният обзор на растежа се придружава от **доклада за Механизма за предупреждение (ДМП)**, който е част от редовното наблюдение в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси, и има за цел идентифицирането и преодоляването на дисбаланси, които могат да затрудняват функционирането на националните икономики, еврозоната или ЕС като цяло. В процедурата при макроикономически дисбаланси се включват показатели за заетостта и социални показатели, които следва да послужат за по-добро разбиране на тенденциите и рисковете на пазара на труда и в социалната сфера.

От ДМП става ясно, че въпреки че държавите — членки на ЕС, са постигнали напредък по отношение на коригирането на някои от техните дисбаланси и конкурентоспособността се е подобрила в няколко икономики, макроикономическите дисбаланси и техните основни последици в социален аспект продължават да бъдат сериозно безпокойство. Бавното възстановяване и много ниската инфлация пречат на по-осезаемото намаляване на дисбалансиите и на свързаните с тях макроикономически рискове.

Освен това възстановяването на баланса на текущите сметки продължава да е асиметрично. Въпреки че дефицитите бяха намалени в няколко държави, процесът до голяма степен е следствие на намаляващото търсене, и по-специално на намаляващите инвестиции. Ако не бъдат предприети мерки, това може да доведе до отрицателни последици за потенциала за растеж в средносрочен план. Междувременно Германия и Нидерландия продължиха да отчитат рекордно високи излишъци по текущата сметка,

които отразяват слабото вътрешно търсене и ниските инвестиции.

Що се отнася до отделните държави, Комисията е на мнение, че е оправдано извършването на **надпълнителни анализи (задълбочени прегледи)**, за да се разгледат подробно натрупването и коригирането на дисбалансиите и свързаните с тях рискове в **16 държави членки**: Белгия, България, Германия, Ирландия, Испания, Франция, Хърватия, Италия, Унгария, Нидерландия, Португалия, Румъния, Словения, Финландия, Швеция и Обединеното кралство (за повече подробности вж. [MEMO/14/2231](#)).

Съвместен доклад за заетостта

Годишният обзор на растежа за 2015 г. се придружава също така от публикуването на предложението на Комисията за **съвместния доклад за заетостта**. В него се прави анализ на заетостта в Европа и на политическите мерки, предприети от държавите членки. Докладът доказва, че задълбочените структурни реформи дават резултат. В него се прави също анализ на потенциала за подобряване на показателите за заетостта и социалните показатели на ЕС като цяло (за повече подробности вж. [MEMO/14/2234](#)).

ЕС стартира инвестиционна офанзива за насърчаване на работните места и растежа

Европейската комисия обяви План за инвестиции на обща стойност 315 милиарда евро, чрез който ще се възстанови растежът в Европа и повече хора отново ще имат работа.

Планът съдържа три основни направления

- създаване на нов **Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)**, гарантиран с публични средства, чрез който през следващите три години (2015—2017 г.) ще се мобилизират допълнителни инвестиции на стойност най-малко 315 милиарда евро;
- създаване на надежден **набор от проекти**, съчетан с **програма за помощ**, за да могат инвестициите да бъдат насочвани там, където те са най-необходими;
- амбициозна **пътна карта**, чрез която **Европа ще стане по-привлекателно място за инвестиции** и ще се отстранят регулаторните пречки.

Според оценките на Европейската комисия предложените мерки като цяло могат да увеличат БВП на ЕС с между 330 милиарда евро и 410 милиарда евро в рамките на три години и да създадат до 1,3 милиона нови работни места

В коментара си за Плана председателят на Европейската комисия **Жан-Клод Юнкер** заяви: *„Съвсем просто е — ако Европа инвестира повече, ще постигне по-голям просперитет и ще създаде повече работни места. Планът за инвестиции, който предлагаме в тясно партньорство с Европейската инвестиционна банка, представлява нов и амбициозен начин за насърчаване на инвестициите, без да се създава нов дълг. Сега е моментът да инвестираме в бъдещето си, в стратегически области, които са от ключово значение за Европа, като енергетиката, транспорта, широколентовата инфраструктура, образованието, научните изследвания и иновациите. Разчитам, че Европейският парламент и държавите членки ще запретнат ръкави и ще направят зависещото от тях, за да може новият Европейски фонд за стратегически инвестиции да бъде създаден и да започне да функционира възможно най-скоро. Европа се нуждае от тласък напред и представеният от нас План днес представлява двигателната сила за този тласък.“*

Заместник-председателят **Юрки Катайнен**, отговарящ за работните места, растежа, инвестициите и конкурентоспособността, каза: *„Нуждаем се от нови инвестиции в Европа и за тази цел трябва да мобилизираме допълнителни частни средства. Новият Европейски фонд за стратегически инвестиции ще има мултиплициращ ефект. Всяко евро от мобилизираните във Фонда публични средства ще генерира инвестиция в размер на около 15 EUR, която в противен случай не би била направена. Фондът ще започне да действа със значителен размах и ще може да разшири дейността си, когато в него се включат повече заинтересовани страни. Комисията приканва държавите членки и националните насърчителни банки да участват във Фонда, за да се увеличи въздействието от него и да се постигне още по-значим положителен ефект за европейската икономика.“*

Председателят на Европейската инвестиционна банка **Вернер Хойер** посочи: *„В Европа има голямо количество ликвидни средства, но нямаме достатъчно инвестиции. Изправени сме пред криза на доверието — предизвикателството е да обвържем отново частните инвестиции с привлекателни проекти. За тази цел е необходимо да поемем по-голяма част от риска, за да насърчим организаторите на проекти да стартират своите инвестиции. Новият Европейски фонд за стратегически инвестиции ще осигури целенасочен капацитет за поемане на риска за икономически жизнеспособни проекти, като се използват знанията на банката и опита ѝ във връзка с подбора и управлението на проекти. Това ще бъде съпътствано от други инициативи, като премахване на регулаторните пречки и създаване на консултантска служба по въпросите на инвестициите, с цел насърчаване на разработването и подготвянето на проекти в Европа.“*

По-конкретно, новият План за инвестиции ще съдържа три направления:

1. Мобилизиране на допълнителни средства за инвестиции Планът за инвестиции ще даде възможност за приток на публични и частни инвестиции в реалната икономика на стойност най-малко 315 милиарда евро през следващите три години (2015—2017 г.). В момент, когато публичните средства са оскъдни, а във финансовите институции и банковите сметки на частните лица и дружествата има готови за използване средства, предизвикателството е да се прекъсне порочният кръг на липса на доверие и недостатъчни инвестиции. Планът за инвестиции предвижда разумно мобилизиране на средства от публични и частни източници на финансиране, при което всяко евро от публичните средства се използва за генерирането на допълнителни частни инвестиции, без да се създава нов дълг.

В партньорство с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) ще бъде създаден нов **Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)**. Той ще се основава на гаранция в размер на 16 милиарда евро от бюджета на ЕС, която ще бъде допълнена от 5 милиарда евро от ЕИБ. Според предпазливи прогнози, направени въз основа на натрупания опит, **мултиплициращият ефект от Фонда ще бъде 1:15**. С други думи, всяко евро от мобилизираните чрез Фонда публични средства ще генерира инвестиция в размер на 15 евро, която в противен случай не би била направена.

Фондът следва да се съсредоточи върху инвестиции в инфраструктурата, по-специално широколентовите и енергийните мрежи и транспортната инфраструктура в промишлените центрове, в образованието, научните изследвания и иновациите, в енергията от възобновяеми източници и в МСП и дружествата със средна пазарна капитализация.

Интегрирането на Фонда в рамките на съществуващата структура на групата на ЕИБ ще даде възможност той да бъде създаден бързо през пролетта на 2015 г.. Фондът ще има потенциала да мобилизира допълнително финансиране, надхвърлящо 315 милиарда евро, през периода 2015—2017 г. Целта е Фондът да заработи до средата на 2015 г.

Освен това тези инвестиции ще бъдат съчетани по-скоро с постигането на максимален ефект на ливъридж при използването на **европейските структурни и инвестиционни фондове** през периода 2014—2020 г. чрез използването на заеми, собствен капитал и гаранции, отколкото с отпускането на традиционните безвъзмездни средства. Това ще повиши коефициента на ливъридж на между 1:3 и 1:4. Чрез удвояването на размера на иновативните финансови инструменти и използването на така създадения ефект на ливъридж, в периода между 2015 г. и 2017 г. ще могат да бъдат мобилизирани между **20 милиарда и 35 милиарда евро** под формата на **допълнителни инвестиции** в реалната икономика.

2. Създаване на надежден набор от проекти, съчетан с техническа помощ, за да могат средствата да бъдат насочвани там, където са необходими _____>

Планът за инвестиции ще даде възможност на финансирането да стигне до реалната икономика чрез създаването на **прозрачен по своя характер набор от жизнеспособни проекти на равнище ЕС** и чрез оказването на необходимата техническа помощ при подбора и структурирането на проектите и използването на по-иновативни финансови инструменти.

Новият Фонд ще подпомага стратегическите инвестиции в инфраструктурата, по-специално ширококолентовата инфраструктура, енергийните мрежи и транспорта в промишлените центрове, както и в образованието, научноизследователската и развойната дейност, енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност.

Той ще предоставя също така подпомагане за рисково финансиране за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в цяла Европа. По този начин ще се помогне на тези предприятия да преодолеят недостига на капитал, като се осигури по-голям пряк капитал и допълнителни гаранции за заемите за МСП.

Държавите членки вече предоставят на създадената през септември 2014 г. съвместна работна група на Комисията и ЕИБ **списъци на проекти, подбрани в съответствие с три основни критерия:**

- проекти, които имат добавена стойност за ЕС, като подкрепят изпълнението на целите на Съюза
- икономическа жизнеспособност и стойност — даване на приоритет на проекти с висока социално-икономическа възвращаемост
- проекти, които могат да започнат най-късно в рамките на следващите три години, т.е. налице са разумни очаквания за капиталови разходи през периода 2015—2017 г.

В допълнение включените в списъците проекти следва да притежават потенциал за привличане на други източници на финансиране. Те трябва да бъдат също така с достатъчно голям мащаб и възможности за разрастване (с разграничаване по сектори/подсектори).

Комисията и ЕИБ ще стартират също така мащабна програма за оказване на техническа помощ при идентифицирането на проекти и увеличаването на тяхната привлекателност за частните инвеститори.

3. Пътна карта за преодоляване на пречките пред инвестициите - Планът за инвестиции ще съдържа пътна карта за премахване на специфичното за всеки сектор регулиране, възпрепятстващо инвестициите.

За подобряването на бизнес средата и условията за финансиране акцентът в Плана ще бъде поставен върху предприемането на мерки във финансовия сектор, например създаването на съюз на капиталовите пазари, за да се осигури по-голямо предлагане на капитали за МСП и дългосрочните проекти.

Ще се даде приоритет на премахването на значителните регулаторни и нерегулаторни пречки, които продължават да съществуват във всички важни инфраструктурни отрасли, включително енергетиката, далекосъобщенията, цифровите технологии и транспорта, както и на премахването на пречките в областта на пазара на услуги и стоки. През декември Комисията ще предложи в работната си програма за 2015 г. приоритетен списък от инициативи, които са конкретно свързани с Плана за инвестиции.

Следващи стъпки в краткосрочен план (декември 2014 г./януари 2015 г.)

Европейският парламент и **Европейският съвет, който ще заседава през декември**, се приканват да подкрепят Плана за инвестиции за Европа, който съдържа ангажимент за приемане на съответните законодателни мерки по ускорена процедура.

Държавите членки ще финализират скоро **програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове** за постигането на максимален ефект на ливъридж от тях, **асредствата в Европейския инвестиционен фонд ще бъдат увеличени** благодарение на първи допълнителен принос от страна на ЕИБ. Паралелно с това Комисията и ЕИБ ще стартират официалните договорености за новия Европейски фонд за стратегически инвестиции.

Съвместната работна група на Комисията и ЕИБ се очаква да представи първия списък на възможни инвестиционни проекти през декември, за да започне създаването на прозрачен по своя характер европейски набор от проекти. Заедно с ЕИБ и основните участници на национално и регионално ниво техническата помощ ще бъде увеличена, като се създаде консултантски център по въпросите на инвестициите, предлагащ услуги „на едно гише“ за организаторите на проекти, инвеститорите и публичните органи за управление.

Всички съответни мерки следва да бъдат приети, **така че новият Европейски фонд за стратегически инвестиции да може да бъде създаден преди средата на 2015 г.** До средата на 2016 г. Европейската комисия и държавните и правителствените ръководители ще направят преглед на постигнатия напредък и, ако е необходимо, ще обмислят допълнителни варианти.

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308

E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@online.bg

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

